

Peter Nagy, David Slováček

Spotřebitelská sdružení ve správních řízeních

Autoři článku „Legitimace spotřebitelských organizací k účastenství ve správních řízeních“ zveřejněném v čísle 4/2012 tohoto časopisu dospěli – zjednodušeně řečeno – k závěru, dle něhož Česká republika nesprávně transponovala směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/22/ES ze dne 23. dubna 2009 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů (dále jen „směrnice 2009/22/ES“), zejména její čl. 2, když aktivní legitimaci spotřebitelských sdružení¹⁾ založila ustanovením § 25 zákona o ochraně spotřebitele pouze ve vztahu k soudním žalobám. Neumožnila však podávání obdobných návrhů vůči správním orgánům. Oprávnění spotřebitelských organizací vůči správním orgánům, obdobné jejich oprávnění vůči soudům, proto autoři citovaného příspěvku dovozují z přímého účinku údajně nesprávně transponovaného ustanovení směrnice. V předkládaném článku si dovoluujeme uvést odlišný pohled na předmětnou problematiku.

Transpozice čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES

Autoři komentovaného článku dovozují nesprávnou transpozici směrnice 2009/22/ES ze skutečnosti, že navzdory textaci ustanovení čl. 2 odst. 1 uvedené směrnice (dle něhož mají členské státy určit „soudy nebo správní orgány příslušné k tomu, aby rozhodly o žalobách podaných oprávněnými subjekty“) je třeba dané ustanovení vykládat v tom smyslu, že členské státy mají přiznat toto právo jak ve vztahu k soudům, tak rovněž ve vztahu ke správním orgánům.

Na základě **jazykového výkladu** předmětného ustanovení však lze dle všech zkoumaných jazykových verzí dospět k závěru, že **evropský zákonodárce poskytl členským státům možnost výběru mezi orgány soudního a správního typu**, které mají rozhodovat o příslušných návrzích oprávněných subjektů (spotřebitelských sdružení).²⁾ Opačný závěr nelze dovodit ani z legislativních návrhů

¹⁾ Spotřebitelská sdružení je zkratka zavedená autory tohoto článku k označení subjektů vymezených v ust. § 25 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“).

²⁾ Viz znění ust. čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES v jazyce německém: „Die Mitgliedstaaten bestimmen die zuständigen Gerichte oder Verwaltungsbehörden für die Entscheidung über die von qualifizierten Einrichtungen im Sinne des Artikels 3 eingelegten Rechtsbehelfe;“
francouzským: „Les États membres désignent les tribunaux ou autorités administratives com-

Komise.³⁾ Soudní dvůr Evropské unie se doposud nevyjádřil k výkladu daného ustanovení směrnice. Není nám rovněž známo, že by Evropská komise plánovala zahájit řízení podle čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie proti některému členskému státu, nebo dokonce proti České republice, z důvodu nesprávné transpozice ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES.

Z hlediska jazykového výkladu je možno dovodit pouze tolik, že samotný pojem žaloba použitý v čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES je třeba vykládat jako návrh na zahájení správního nebo soudního řízení, což vyplývá z porovnání s jinými jazykovými verzemi daného ustanovení,⁴⁾ jakož i s ustanovením čl. 2 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/27/ES ze dne 19. května 1998 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů (dále jen „směrnice 98/27/ES“), jež byla nahrazena právě směrnicí 2009/22/ES. Ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES přitom nezavádí odlišnou normu od normy, která byla zakotvena v ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 98/27/ES, což lze opět odůvodnit zněním jiných jazykových verzí příslušného ustanovení.⁵⁾ Směrnice 2009/22/ES tedy nezaložila spotřebitelským sdružením žádné nové právo, které by již nevyplývalo z příslušných ustanovení dřívější směrnice 98/27/ES.

Česká republika transponovala ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 98/27/ES prostřednictvím zákona č. 151/2002 Sb. a zákona č. 229/2006 Sb., které novelizovaly zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. Dle jeho platného a účinného znění (ustanovení § 25 odst. 2) může „návrh na zahájení řízení u soudu o zdržení se

---

pétents pour statuer sur les recours formés par les entités qualifiées au sens de l'article 3;“
anglickém: „Member States shall designate the courts or administrative authorities competent to rule on proceedings commenced by qualified entities within the meaning of Article 3;“
maďarském: „A tagállamok kijelölik azokat a bíróságokat vagy közigazgatási hatóságokat, amelyek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy döntsenek a 3. cikk értelmében feljogosított egy-ségek által kezdeményezett olyan eljárásokban;“
slovenském: „Členské štáty určia súdy alebo správne orgány príslušné na konania vo veciach začatých oprávnenými subjektmi v zmysle článku 3.“

³⁾ Viz návrhy COM/95/0712 final a COM(2003) 241 final.

⁴⁾ Viz citace uvedené v poznámce pod čarou č. 2.

⁵⁾ Viz znění ust. čl. 2 odst. 1 směrnice 98/27/ES v jazyce
německém: „Die Mitgliedstaaten bestimmen die zuständigen Gerichte oder Verwaltungsbehörden für die Entscheidung über die von qualifizierten Einrichtungen im Sinne des Artikels 3 einge-legten Rechtsbehelfe;“
francouzském: „Les États membres désignent les tribunaux ou autorités administratives com-pétents pour statuer sur les recours formés par les entités qualifiées au sens de l'article 3;“
anglickém: „Member States shall designate the courts or administrative authorities competent to rule on proceedings commenced by qualified entities within the meaning of Article 3;“
maďarském: „A tagállamok kijelölik azokat a bíróságokat vagy közigazgatási hatóságokat, amelyek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy döntsenek a 3. cikk értelmében feljogosított egy-ségek által kezdeményezett olyan eljárásokban“
slovenském: „Členské štáty určia súdy alebo úrady správy príslušné pre riadenie konaní zača-tých oprávnenými subjektami v zmysle článku 3.“

protiprávního jednání ve věci ochrany práv spotřebitelů [...] podat a účastníkem takového řízení může být a) sdružení nebo profesní organizace, jež mají oprávněný zájem na ochraně spotřebitele, nebo b) subjekt uvedený v seznamu osob oprávněných k podání žalob na zdržení se protiprávního jednání v oblasti ochrany práv spotřebitelů (dále jen „seznam oprávněných osob“), aniž je dotčeno právo soudu přezkoumat, zda návrh na zahájení řízení byl podán oprávněným subjektem.“ Některé procesní zvláštnosti v návaznosti na žaloby podané oprávněnými subjekty podle uvedeného ustanovení jsou pak upraveny v příslušných ustanoveních zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.⁶⁾

Citované české vnitrostátní normy tedy vymezují příslušné oprávnění spotřebitelských sdružení k podávání soudních žalob ve smyslu ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES. Zároveň zakládají soudům korespondující pravomoci ve smyslu ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. a) a b) uvedené směrnice.

Názor, že členské státy mají povinnost přiznat iniciační právo spotřebitelských sdružení podle čl. 3 směrnice 2009/22/ES jak ve vztahu k soudům, tak rovněž ve vztahu ke správním orgánům nelze dovodit ani z jazykového výkladu ani odkazem na *doktrínu effet utile*. Uvedená doktrína vypracovaná Soudním dvorem EU (není zakotvena v právních předpisech EU) představuje nástroj pro dosažení maximálního účinku unijní právní úpravy z hlediska jejího smyslu a účelu. Má tedy předcházet nedůsledné transpozici a aplikaci unijních norem, nebo dokonce jejich záměrnému obcházení ze strany zákonodárce, soudních nebo správních orgánů členských států.^{7),8)}

Zjednodušeně lze říct, že doktrína *effet utile* formuluje vůči členským státům jednak negativní požadavek, aby nečinily taková opatření, která by zbavila unijní právo svého užitečného účinku,⁹⁾ a jednak pozitivní požadavek směřující k učinění

---

⁶⁾ Viz ust. § 83 odst. 2 písm. b) občanského soudního řádu: „Zahájení řízení [...] b) o zdržení se protiprávního jednání ve věcech ochrany práv spotřebitelů,^{62c)} [...] brání též tomu, aby proti těmž žalovanému probíhalo u soudu další řízení o žalobách jiných žalobců požadujících z téhož jednání nebo stavu stejné nároky.“
a ust. § 155 odst. 4 občanského soudního řádu: „Ve věcech ochrany práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním^{62b)}, ochrany práv z duševního vlastnictví a ve věcech ochrany práv spotřebitelů^{62c)} může soud účastníkovi, jehož žalobě vyhověl, přiznat na jeho návrh ve výroku rozsudku právo rozsudek uveřejnit na náklady neúspěšného účastníka; podle okolností případu soud stanoví též rozsah, formu a způsob uveřejnění.“

⁷⁾ Viz KÖRBER, T. *Grundfreiheiten und Privatrecht*. Tübingen: Mohr Siebeck, 2004, s. 788.

⁸⁾ K podrobné analýze doktríny *effet utile* viz SEHNÁLEK, D. *Effet utile a jeho projevy při interpretaci komunitárního práva*. In: *Právník: Teoretický časopis pro otázky státu a práva*, Praha: Ústav státu a práva AV ČR., roč. 2009, č. 8, s. 785-808.

⁹⁾ Viz např. stanovisko generální advokátky Verici Trstenjak přednesené dne 28. 3. 2012 ve věci C-171/11 [*Fra.bo SpA proti Deutsche Vereinigung des Gas- und Wasserfaches eV (DVGW) – Technisch-Wissenschaftlicher Verein*], odst. 47.

úkonů napomáhajících dosažení užitečného účinku práva EU.¹⁰⁾ V zájmu zaručení plného účinku unijního práva je dokonce vnitrostátní orgán povinen nepoužít ustanovení vnitrostátního práva, jež by bránilo jeho dosažení.¹¹⁾

Je však třeba pamatovat na to, že podoba soudního a správního řízení se může v jednotlivých členských státech podstatně lišit, a proto unijní právo respektuje zásadu „*autonomie členských států v oblasti organizace a řízení, která je zakotvena judikaturou Soudního dvora, podle které jsou členské státy při nepřímém provádění unijního práva nadále zodpovědné za vytvoření a institucionální uspořádání příslušných orgánů; v tomto ohledu v zásadě použijí svá vlastní vnitrostátní procesní pravidla a ústavní právo.*“¹²⁾ **Členské státy tedy mají zásadně možnost zajistit uplatňování práva EU na svém území způsoby a prostředky, které jsou pro danou právní kulturu a tradici typické.** Do vytvoření podoby organizačního a institucionálního rámce uplatňování práva EU můžou vstupovat i další aspekty, je-li respektován požadavek, že zvolené uspořádání umožní účinné uplatňování práva EU.

V českém právním řádu mohou soudy jednoznačně rozhodovat spory vyplývající ze žalob spotřebitelských sdružení, jež jsou svojí povahou žalobami držovacími (jde o žalobu na plnění ve formě „*omittere*“). Česká republika tak zcela naplňuje požadavky směrnicí kladené. Nespatřujeme přitom žádný kvalitativní aspekt, který by činil soudní rozhodování méně efektivním než rozhodování ve správním řízení.

Nelze předpokládat, že ochrana poskytovaná správními orgány by byla rychlejší než soudní ochrana, vezmeme-li zejména v úvahu, že zásadně každé správní rozhodnutí lze napadnout před soudem s potenciální možností přiznání odkladného účinku správní žalobě. Civilní soud je tedy z tohoto hlediska vhodnějším orgánem, který přímo a s konečnou platností rozhoduje případné spory. Bez relevantních empirických údajů se nelze pouštět do srovnání délky soudních řízení zahájených dle ust. § 25 zákona o ochraně spotřebitele a správních řízení vedených různými správními orgány směřujícími v konečném důsledku rovněž k ochraně práv spotřebitelů. Je zároveň třeba upozornit, že v rámci soudního řízení může spotřebitelské sdružení podat „*v zájmu co možná nejpohotovějšího zastavení nebo zákazu porušování předpisů*“¹³⁾ soudu návrh na nařízení předběžného opatření, o němž má soud ve smyslu ustanovení § 75c odst. 2 občanského soudního řádu rozhodnout bezodkladně, nejpozději však do 7 dnů od podání návrhu. V případě závažné hrozby životu,

¹⁰⁾ Viz např. rozsudek SDEU ze dne 26. 4. 2012 ve věci C-472/10 [*Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság proti Invitel Távközlési Zrt.*], odst. 38 nebo rozsudek SDEU ze dne 26. 10. 2006 ve věci C-168/05 [*Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL*], odst. 26 až 28.

¹¹⁾ Viz rozsudek SDEU ze dne 19. 1. 2010 ve věci C-555/07 [*Seda Küçükdeveci proti Swedex GmbH & Co. KG*], odst. 51, 53.

¹²⁾ Viz stanovisko generální advokátky Verici Trstenjak přednesené dne 6. 12. 2011 ve věci C-472/10 [*Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság proti Invitel Távközlési Zrt.*], odst. 52.

¹³⁾ Viz ust. čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/22/ES.

zdraví, nebo jiným důležitým zájmům spotřebitelů se lze tedy u soudu domoci rychlé ochrany, která zabrání působení dané hrozby do doby úplného posouzení v rámci nalézacího řízení, včetně řádného provedení dokazování.

Na základě výše uvedených skutečností lze dospět k závěru, dle něhož je ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 98/27/ES (a potažmo ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES) řádně transponováno do českého právního řádu. Není proto splněn jeden ze základních předpokladů pro vznik přímého vertikálního vzestupného účinku směrnice (tj. nesprávná transpozice směrnice), jehož se autoři komentovaného příspěvku dovolávají.

Správní řízení dozorových orgánů

Autoři článku „Legitimace spotřebitelských organizací k účastenství ve správních řízeních“ bohužel ani nenaznačují, jaká konkrétní správní řízení by spotřebitelská sdružení mohla závazně iniciovat svými žádostmi. Logicky mají patrně na mysli správní řízení vedená dozorovými orgány, ať už se všeobecnou působností (Česká obchodní inspekce), či působností na speciálních úsecích (např. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, krajská hygienická stanice, nebo Státní ústav pro kontrolu léčiv).

Správní řízení vedená těmito dozorovými orgány obvykle navazují na jejich kontrolní činnost a jsou v převážné většině sankčního charakteru. Dozorové orgány tedy nejčastěji trestají dozorované subjekty v rámci **správního trestání**, které má konkrétně podobu řízení o tzv. jiném správním deliktu. Druhou skupinu správních řízení pak tvoří procedury, jejichž výsledkem je **uložení konkrétních opatření k nápravě** (např. dočasný zákaz prodeje, pozastavení činnosti, apod.)

Obě pro účely tohoto článku vytvořené skupiny správních řízení jsou v českém správním právu tradičně vnímány jako správní řízení vedená **výhradně ex officio** (tedy z moci úřední) se všemi důsledky z toho plynoucími (zásada oficiality – proces je v rukou úřadu, nikoliv účastníků, zásada vyšetřovací – za objasnění skutkového stavu nese odpovědnost úřad nikoliv účastníci, atd.) Z tohoto hlediska jsou tedy i podání osob (spotřebitelů) dotčených v jejich soukromoprávní sféře jednáním dozorovaných subjektů (např. prodávajících) vždy pouze **podněty** (ve smyslu § 42 správního řádu), jejichž následným zpracováním veřejná moc teprve dochází k závěru, zda zahajovat příslušné správní řízení, či nikoliv. V české právní tradici tedy **existuje nezpochybnitelná dualita veřejnoprávní kontroly s vyvozením důsledků (jimiž je sledován primárně zájem veřejný) a soukromoprávního hájení vlastních práv** (obvykle soudní cestou). Veřejnoprávní kontrola nesleduje primárně zájem jednotlivce, nýbrž jejím cílem je hájit veřejný statek jako takový (např. zdraví spotřebitele) a trestat porušování právních norem (obvykle veřejného práva). Zájem jednotlivce je tedy dozorovými orgány hájen pouze nepřímou, byť fakticky nelze popřít, že důsledná kontrola s vyvozením příslušných závěrů

může vést v konkrétním případě k dobrovolnému napravení narušeného vztahu prodávající – spotřebitel. Nemá-li tedy přímé iniciační oprávnění (aktivní procesní legitimaci) spotřebitel, u nějž můžeme jistě hovořit alespoň o dotčení jeho soukromého práva, stěží jej může mít spotřebitelské sdružení, u nějž lze hovořit nejvýše o dotčení jeho zájmů (v širším smyslu slova).

Představa zastánců přímého účinku směrnice 2009/22/ES o možnosti transformovat popsaná správní řízení do jakýchsi „kvazisporů“ řešených správními úřady k návrhům spotřebitelských sdružení je za stávající národní právní úpravy nemyslitelná. Zároveň nepopíráme, že *de lege ferenda* by bylo patrně vhodné upravit v rámci kodexu správního trestání (který v praxi citelně chybí) rovněž postavení poškozených (obdobně jako je tomu v trestním řízení, či řízení přestupkovém). Při té příležitosti lze uvážit, zda není vhodné upravit rovněž specifické účastenství spotřebitelských sdružení. *De lege lata* se však domníváme, že **spotřebitelská sdružení, stejně jako samotní spotřebitelé nejsou nejen aktivně procesně legitimováni k podávání žádostí správním úřadům, nýbrž nejsou ani účastníky řízení vedených výhradně z moci úřední.**

Skutečnost, že v případě řízení o správních deliktech (které v praxi převažují) není účastenství dotčených osob (či dokonce jejich zájmy hájících sdružení) myslitelné potvrzuje nejnověji i rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 81/2010 ze dne 8. 11. 2011 (dostupné na www.nssoud.cz). Judikát jasně deklaruje, že rozhodováním o správním deliktu nemůže být přímo dotčeno žádné veřejné subjektivní právo či povinnost podatele podnětu (v řešené kauze šlo o podnět k provedení cenové kontroly), které by zakládalo jeho účastenství v deliktním řízení. Tuto skutečnost nijak neovlivňuje ani to, že podatel může mít právní zájem na výsledku řízení o správním deliktu vzhledem k jeho vlastním soukromoprávním vztahům. Jedná se však o dotčení nepřímé a navíc o dotčení na právech soukromých nikoliv veřejných.

Postup správních orgánů po přijetí podání, které se dovolávají přímého účinku směrnice

V praxi je představitelná situace, že si určité spotřebitelské sdružení osvojí argumentaci autorů a bude se na dozorové orgány obracet podáními označenými jako **žádosti** dle ust. § 44 správního řádu, a zároveň se dožadovat účastenství v daném řízení.

První možností je považovat taková podání dle jejich obsahu¹⁴⁾ jako **podnět podle ust. § 42 správního řádu** ve spojení s ust. § 26 zákona o ochraně spotřebitele. Předpokladem pro postup podle ustanovení § 42 správního řádu je samozřejmě

---

¹⁴⁾ Viz ust. § 37 odst. 1 větu druhou správního řádu: „Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno.“

skutečnost, že otázky, jichž se podání týká, náleží do působnosti podatelem osloveného správního orgánu, případně jiného správního orgánu, kterému je možno podání postoupit dle § 12 správního řádu. Příslušný správní úřad tedy podání vyhodnotí jako podnět, „vytěží“ jej a využije informace v něm uvedené pro svoji úřední činnost. Podatele „jen“ vyrozumí, že „zahájil [správní] řízení, nebo že neshledal důvody pro zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu.“

Týká-li se podání záležitosti, k jejímuž vyřízení není věcně příslušný žádný správní orgán, pak je patrně nezbytné uplatnit ustanovení § 43 odst. 1 písm. b) a § 43 odst. 2 správního řádu. Dojde-li tedy správnímu orgánu určité podání, které se formálně jeví jako návrh na zahájení správního řízení (žádost), avšak s ohledem na svůj obsah a na vymezení působnosti správních orgánů jim nemůže být, nevede samozřejmě dané podání k zahájení řízení, nýbrž je odloženo usnesením přezkoumatelným v odvolacím řízení.¹⁵⁾ Při postupu podle ust. § 43 správního řádu tedy nedojde k zahájení požadovaného správního řízení, jelikož toto ustanovení představuje výjimku z pravidla zakotveného v ust. § 44 odst. 1 správního řádu, dle něhož je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.¹⁶⁾

Z hlediska určení, zda ve vztahu k určitému podání má správní orgán zvolit postup podle ustanovení § 42 nebo § 43 správního řádu není relevantní, zda je správní orgán, na nějž se podatel podnětu obrátil, příslušný k využití informací v podání obsažených, nýbrž zda je k tomuto příslušný jakýkoliv správní orgán.

Druhou možností, pro podatele „procesně vstřícnější“, je varianta, dle níž se podání označené výslovně jako „žádost“ vždy **odloží v souladu s ustanovením § 43 odst. 1 písm. a) správního řádu**, protože podání jako celek zjevně není žádostí, neboť žádné z případných „požadovaných“ řízení nelze vést na žádost. Přestože komentářová literatura¹⁷⁾ se kloní spíše k první možnosti, z hlediska principů dobré správy lze doporučit spíše procesní variantu druhou, která poskytuje podateli větší procesní ochranu v podobě možnosti odvolání a tedy případného přehodnocení názoru veřejné správy na otázku, zda to které správní řízení lze vést výhradně *ex officio*, či rovněž na návrh. Toto odložení samozřejmě nezabavuje úřad povinnosti prozkoumat podání rovněž z hlediska ustanovení § 42 správního řádu a zjistit, zda neobsahuje důvody pro zahájení řízení *ex off*.

Závěr

Autoři příspěvku dospěli na základě komparativní analýzy ustanovení čl. 2 odst. 1

---

¹⁵⁾ Viz ust. § 76 odst. 5 správního řádu.

¹⁶⁾ Viz VEDRAL, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 469.

¹⁷⁾ Viz VEDRAL, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 470.

směrnice 2009/22/ES, jakož i analýzy doktríny *effet utile* k závěru, dle něhož je uvedené ustanovení řádně transponováno do českého právního řádu, a proto se spotřebitelská sdružení nemohou dovolávat své účasti ve správních řízeních s odkazem na přímý účinek této směrnice. Uvedeného práva by nabyly jediné v případě, pokud by se zákonodárce rozhodl rozšířit oprávnění zakotvené v ustanovení § 25 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele také na správní řízení. Tato možnost je sice proveditelná, protože směrnice 2009/22/ES zavádí pouze tzv. minimální harmonizaci, nicméně z pohledu národní právní úpravy by se jednalo o řešení nesystémové.

V další části příspěvku autoři poukázali na uplatňovanou zásadu oficiality v případě správního trestání, a také řízení, jejichž výsledkem je uložení konkrétních opatření k nápravě. Tuto zásadu neprolamuje ani ustanovení čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES nebo normy, které jej transponují, a proto spotřebitelská sdružení nemohou být v pozici navrhovatele účastníky řízení vedených výhradně z moci úřední.

Autoři nakonec nastínili možnosti procesního postupu správního orgánu, jemuž by došlo podání spotřebitelského sdružení dovolávající se svého účastenství na základě domnělého přímého účinku čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/22/ES. V úvahu přichází postup podle ustanovení § 42 nebo § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu, přičemž z hlediska zvolení procesní varianty v konkrétním případě bude určující, zda je k učinění požadovaných úkonů příslušný alespoň některý správní orgán nebo nikoliv. Druhou a autory preferovanou možností, jež poskytuje podateli větší procesní ochranu, je odložení všech takových podání v souladu s ustanovením § 43 odst. 1 písm. a) správního řádu, protože podání jako celek zjevně není žádostí, neboť žádné z případných „požadovaných“ řízení nelze vést na žádost.